

den Ordnungen Agaricales, Boletales und Polyporales. IHW Verlag, 758 p.
 KUYPER T.W. (1995) - *Omphalina*. In: Bas et al - (1995), Flora Agaricina Neerlandica, vol. 3. Balkema, Rotterdam, 78-88.

ROMMELAARS L. (2004) - Mycologisch avontuur in de Kaaistoep- 2. *Omphalina chlorocyanea*, *Belonium incurvatum*, *Typhula culmigena* en *Belonopsis excelsior*. *Coolia* 47: 86-89, pl. 5.

Russula elegans Bres. ss. *Romagnesi* – Vergelende netspoorrussula

Ruben Walley¹ & Guy Le Jeune²

¹Predikherenstraat 37, B-8750 Wingene, ruben.walley@pandora.be

²Beemdenlaan 67, B-2900 Schoten

Summary. The first record of *Russula elegans* ss. *Romagnesi* in Belgium is described and discussed.

Russula elegans Bres., Fungi. Tridentini 1: 21 (1881), ss. *Romagnesi*. (1967)

? syn.: *Russula arpalices* Sarnari

Beschrijvingen en afbeeldingen: Krauch & Jurkheit (2005: 69-71), Pidlich-Aigner (2004: 40-43 = pl. V, matig); *Romagnesi* (1967: 626-628).

Een (vrij) kleine, meestal slanke, fragiele, soms plompe en gedrongen *Russula*.

Hoed 25-60 mm diam., dunvlezig, licht concaaf tot convex, oranjerood (Kornerup & Wanscher 7-8AB5), rozerood tot bruinrood (9BC5), in het centrum het donkerst, gewolkt, nooit uniform, met roestbruine of gelige vlekken; hoedhuid weinig glanzend, lokaal iets gebarsten, in het centrum soms wat vettig, aan de rand vaak iets te kort en gemakkelijk tot over de helft aftrekbaar, rand eerder stomp en duidelijk gestreept-gevoerd.

Lamellen iets gelig (3A4 of donkerder), eerder wijd uiteenstaand, L = 6/cm, 4-7 mm breed, soms gevorkt of soms geaderd tussen de lamellen; kleur van hoedhuid iets doorlopend op de snede aan de hoedrand; oudere lamellen lokaal soms roestig. Eén exemplaar met zeer wijde, anastomoserende lamellen vergelijkbaar met foto van *R. pseudoimpolita* in Sarnari (2005: 1219, ex. in het midden).

Steel slank tot breed knotsvormig, tot 5-6 cm lang en 8-12 mm breed, oppervlak wit, vooral bij oudere exemplaren lokaal met gelige vlekken, steelbasis eveneens met geelbruinroestkleurige vlekken; steelvlies snel gekamerd-hol wordend, wit, bleek vergrijzend. *Geur* fruitig (appel), herinnerend aan *Russula fellea*, vooral in het veld of na doorsnijden, vaak vluchtig; *smaak* zacht, fris. FeSO₄-reactie negatief; gayac-reactie op steel sterk en snel groenblauw. *Sporee* IIIId, ten hoogste IVa (code Dagron).

Sporen breed ellipsoïd tot iets bolrond, gemiddeld

8,5-9 × 6,5 μm groot, met bijna volledig netvormig verbonden 0,5 μm hoge stekeltjes.

Hoedhuid met cilindrische, soms wat onregelmatig brede haren, meermaals gesepteerd, meestal met 2 of 3 uit een gemeenschappelijke basiscel ontspringend. Dermatocystiden veelvoudig gesepteerd, meestal wat knotsvormig eindigend.

Exsiccaten: Brugge, parking begraafplaats Blauwe Toren, C2.11.23, verspreid of met 2-3 bij elkaar in zeer kort gazon onder lanen van *Populus canescens* op klei, 7 Sept. 2006, R. Walley 4245 (GENT); *ibid.*, 12 Okt. 2006, R. Walley 4287, 4288 (GENT).

Deze *Russula* sleutelt bij Sarnari (2005) uit in de subsectie *Rhodellinae* (als "*arpalices*"), waar ondermeer de aan Beuk gebonden *R. zonatula*, *R. melzeri* en *R. puellula* toe behoren, alsook *R. impolita* (soort bij Eik) en *R. font-queri* (Berk). Bij *Romagnesi* (1967) hoort hij bij de *Puellarinae*; in het veld doet hij ook wat denken aan rozerode vormen van *R. odorata*, die wel donkerdere sporen heeft en bij Eik groeit. Kenmerkend voor *R. elegans* is de gebondenheid aan *Populus* (abelen, mogelijk ook trilpopulier?), de roestige steelbasis, en de vrij sterk netvormig verbonden sporenornamentatie.

Met de nomenclatuur zit het een beetje fout. Alle auteurs, te beginnen met *Romagnesi* (1967), maar vooral Donelli (gecit. in Sarnari 2005) geven eigenlijk te kennen dat de originele beschrijving van Bresadola (1881, 1882) niet strookt met de opvatting die *Romagnesi* en latere auteurs aan deze naam hebben gegeven. Sarnari heeft dit opgelost door zijn gelijkende vondsten te beschrijven als *Russula arpalices*. Zijn materiaal verschilt evenwel qua hoedhuidstructuur: de hoedhuidharen bij *R. arpalices* zijn meestal spits toelopend, terwijl deze bij *R. elegans* opvallend breed afgerond zijn. Verder lijken er geen verschillen te bestaan. Volgens Jean-Michel Trendel (pers. meded.) is dit kenmerk niet belangrijk genoeg om deze taxa te onderscheiden en kan dus de naam *arpalices* gebruikt worden indien men beaamt

dat de originele beschrijving van *Bresadola* niet strookt met de opvatting van Romagnesi. In afwachting van "de oplossing" houden wij het voorlopig op *R. elegans* ss. Romagnesi.

Onze vondst is de eerste voor België. Ook elders blijkt ze zeer zeldzaam. In Nederland zijn een paar vindplaatsen bekend bij abelen op klei (van Vuure 1995), overeenkomstig onze vindplaats (overigens een zeldzame habitat in Vlaanderen). Verder bekend uit Duitsland (Krauch & Jurkheit (2005), Oostenrijk (Pidlich-Aigner 2004) en Frankrijk (bv. Elzas: Trendel, pers. med.). Vaak op rijkere, wat vochtigere (alluviale) bodem; vaak ook samen met *Russula clariana*.

Referenties

BRESADOLA G. (1881) - Fungi Tridentini. Trento, 427 p.
BRESADOLA G. (1882) - Observations mycologiques et

espèces nouvelles. *Rev. Mycol. (Toulouse)* **4**: 87-90.

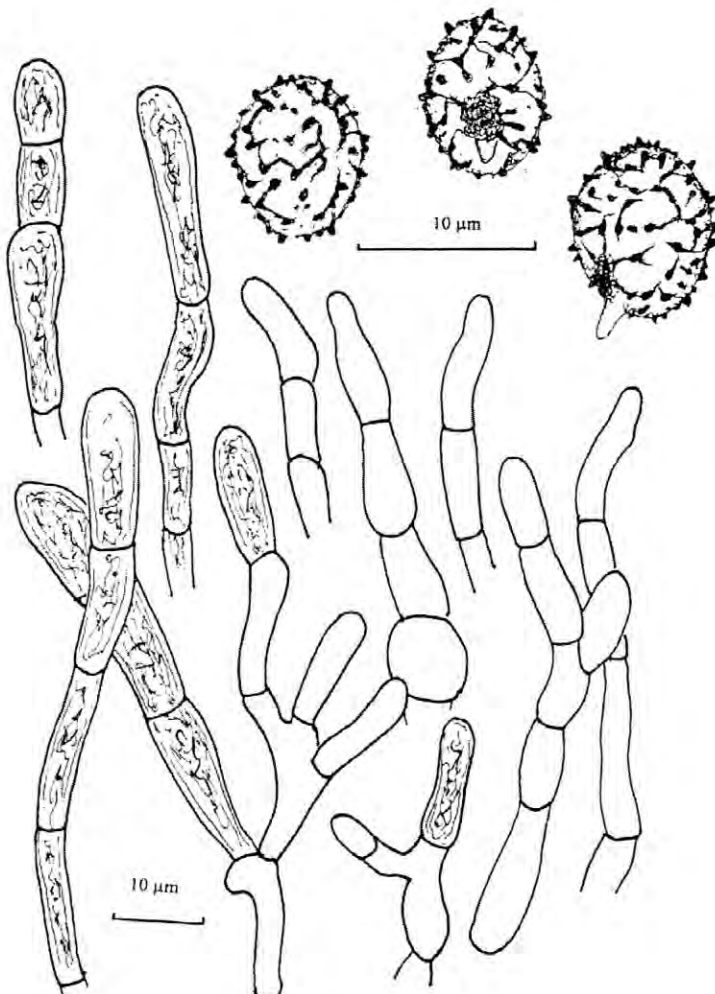
KRAUCH F. & JURKEIT W. (2005) - Sensationelle Täublingsfunde im Jahr 2004 in Nordrhein-Westfalen und in Nordhessen. *Z. Mykol.* **71**: 63-84.

PIDLICH-AIGNER H. (2004) - Bemerkenswerte *Russula*-Funde aus Ostösterreich 1. *Österr. Z. Pilzk.* **13**: 39-53.

ROMAGNESI H. (1967) - Les Russules d'Europe et d'Afrique du Nord. Paris, Bordas, 998 p. + 1 pl.

SARNARI M. (2005) - Monografia illustrata del genere *Russula* in Europa. Tomo secondo. Trento, Associazione Micologica Bresadola, p. 807-1568.

VAN VUURE M. (1995) - *Russula*. In ARNOLDS E., KUYPER T.W. & NOORDELOOS M. (eds.), *Overzicht van de paddestoelen in Nederland*. *Nederl. Mycol. Ver.*, pp. 395-416.

Plaat 5. *Russula elegans*
Sporen en hoedhuidellemen.